

НОВА ЗОРЯ

український греко-католицький часопис

Видання Івано-Франківської Митрополії Української Греко-Католицької Церкви. Виходить кожного тижня

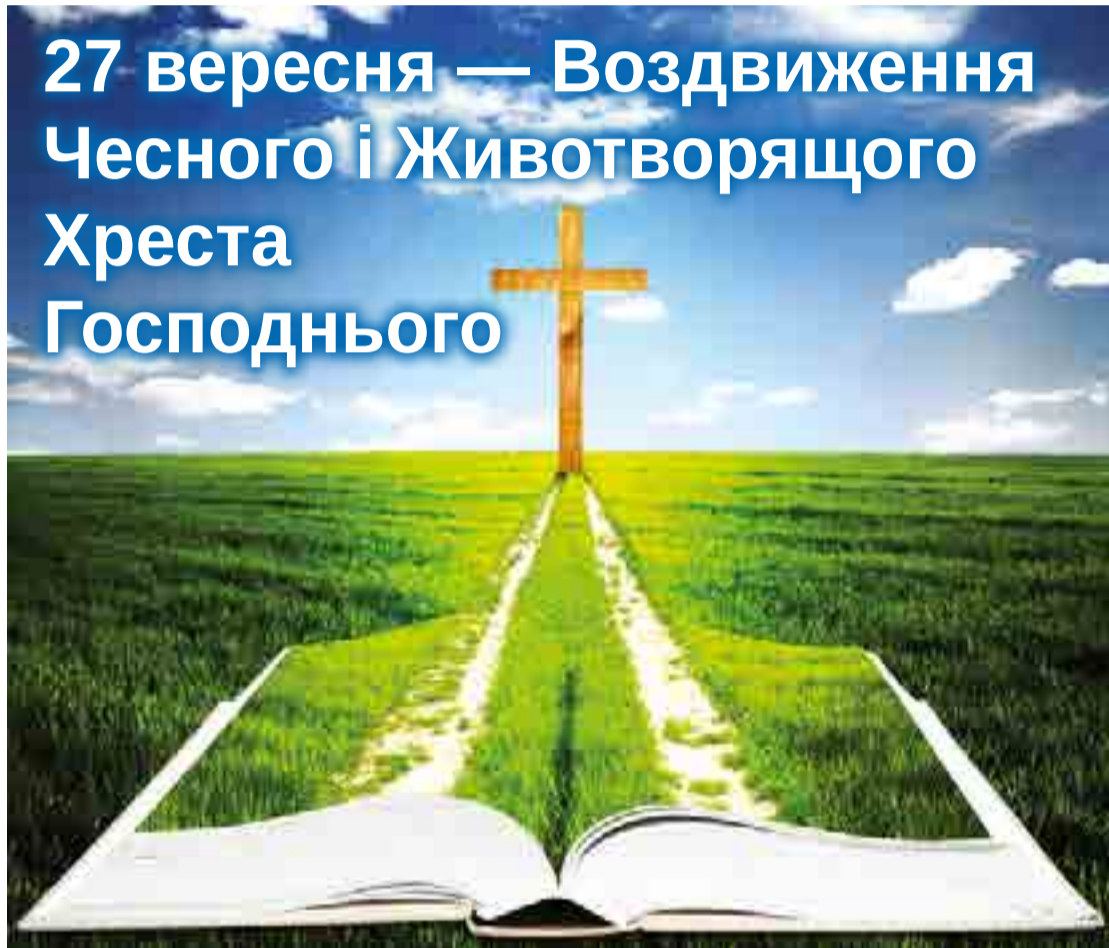
Наші свята

**«Величасмо Тебе,
життєдавче Христе,
і почитаємо хрест
Твій Чесний,
що ним Ти спас нас
від неволі вражої»**

(Величання на утрені
празника)

«**П**очитання святого Господнього хреста, — каже слуга Божий митрополит Андрей Шептицький у своєму посланні про святий хрест, — це одна з найважливіших сторінок почитання Бога-Чоловіка... Знак святого хреста, роблений на собі, — це один з найстарших звичаїв християн».

Святий хрест — це вічно живий символ безконечної Божої любові до нас, грішних, символ Христової жертви, символ нашого відкуплення і спасення, символ Христової перемоги над смертю і дияволом. Віддаючи честь святому хресту, ми віддаємо честь Христовій жертві, мукам і смерті. Кладучи на собі знак святого хреста, ми кожного разу визнаємо свою віру в нашого Спасителя.

27 вересня — Воздвиження Чесного і Животворящого Хреста Господнього

Прийдімо, всі народи, поклонімося благословенному дереву, через яке завершено вічну справедливість. Бо той, що на дереві обманув праотця Адама, був переможений хрестом, і той, що в неволі тримав царське створіння, зазнав найбільшої поразки. Ось Божою кров'ю змито зміїну отруту і знесено прокляття справедливого засуду — завдяки несправедливому вирокowi на Праведника. Бо треба було, щоб дерево деревом оздоровилося та щоб стражданнями непричетного мукам — були знесені муки осудженого за провину при райським дереві. Тому, Христе Царю, слава Твоєму мудрому провидінню, яким Ти спас усіх, як добрий і чоловіколюбчець! (стихира Вечірні).

Цей тиждень в подіях

29 вересня

День пам'яті трагедії Бабиного Яру.

30 вересня

День мучениць Віри, Надії, Любові та їхньої матері Софії.

Всеукраїнський день бібліотек.

День усиновлення.

Міжнародний день перекладача.

1 жовтня

Міжнародний день людей похилого віку.

Міжнародний день музики.

Всесвітній день архітектора.

Міжнародний день лікаря.

2 жовтня

Міжнародний день ненасильства.

Міжнародний день соціального педагога.

4 жовтня

Всесвітній день захисту тварин.

Молитовні наміри Папи Римського для Апостольства молитви

Жовтень

Євангелізаційний:

Щоб богопосвячені особи розвивали свій місіонерський запал і були присутніми серед бідних, тих, хто на маргінесі, хто не має голосу.

Покровитель:

мученик Калістрат

Особливий ігровий простір

Надзвичайно важко вживатися у здоровому середовищі дітям із різними видами інвалідності. Крок назустріч малюкам із особливими потребами зробили при парафії церкви Матері Божої Неустанної Помочі в Івано-Франківську. Тут на території монастиря Святого Йосифа облаштовують інклюзивний дитячий майданчик. *Продовження на стор. 3*

Передшлюбна катехизація: а якщо без неї?

Наскільки важлива передшлюбна катехизація, яка її роль у підготовці до подружнього життя та шлюбу, за поясненнями ми звернулись до отця Юрія Прилепського, голови Комісії у справах родини Івано-Франківської Архієпархії. *Продовження на стор. 6*

Покликані дарувати добро

Навколо нас є завжди ті, хто потребує допомоги. Це самотні люди, інваліди, діти. Хлопці та дівчата Благодійної організації «Промінь душі і серця» більше року дарують свій час, любов та підтримку тим, хто її потребує найбільше.

Продовження на стор. 7

Пам'ять

Петранку відвідала Марта Богачевська-Хом'як

стор. 3

Наша духовність

Про почитання Христового Серця

стор. 4

Світочи

Патріарх Йосиф в контексті «Остполітік» Ватикану

стор. 5

Благодійність

Сім'ї з «особливими» дітьми гостювали на Івано-Франківщині

стор. 7

★ Голос Церкви

Папа Франциск: Християнське життя позначене хрестами, а не шуканням привілеїв

«Християнське життя завжди проходить через хвилини хрестів, які іноді видаються вічними», — мовив Святіший Отець Франциск на початку своєї проповіді під час Святої Літургії в неділю, 23 вересня 2018 р., яку він очолив в міському парку Сантакос литовського міста Каунас і якою розпочався другий день його XXV Апостольської подорожі. Серед ієрархів, що співслужать з Папою, є також Блаженніший Святослав Шевчук, Глава УГКЦ. Спільна Євхаристійна молитва згуртувала 100 тисяч вірних. Варто згадати, що на тому ж місці 25 років тому служив святий Папа Іван-Павло II.

Випробування учнів

Святий апостол і євангелист Марко присвячує одну частину свого Євангелія навчання, скерованому до учнів. Немовби на половині пройденого до Єрусалиму шляху Ісус хотів, щоб Його учні відновили свій вибір, знаючи про те, що він несе за собою хвилини випробувань та болю. Святий євангелист розповідає про цей період життя Ісуса, пригадуючи, як Він тричі звичав про Свої страсті. І тричі учні виявляли своє розчарування від почутого. Під час тих трьох моментів звіщення Господь бажав дати Своїм апостолам цінне повчання (пор. Мр. 9, 30-37).

Християнське життя переповнене хрестами

Християнське життя завжди проходить через хвилини хрестів, які часто здаються нам вічними. Попередні покоління зазнали важких переслідувань, розчарувань з причини депортацій, невпевненості за тих, які не повертались, сорому доносу та зради. Старозавітна книга Мудрості розповідає нам про

переслідуваного праведника, який знає зневаги та мук лише через те, що є добрим (див. Мудр. 2, 10-20).

Скільки людей також і сьогодні могли б розповісти подібну історію зі свого особистого життя чи життя когось близького або родича. Скільки разів нам доводилось бачити, як віра людей починає хитатись у таких важких життєвих ситуаціях, бо Бог не з'явився, щоб їх захистити; що самого факту вірності не вистачило для того, аби Бог втрутився в нашу історію.

Небажання чути про терпіння

Однак, за словами Глави Католицької Церкви, учні не хотіли чути про терпіння та хрест, про випробування й розчарування. Святий Марко розповідає, що їхні інтереси були іншими; повернувшись додому, вони дискутували про те, хто серед них є більшим. «Брати та сестри, — мовив далі Святіший Отець, — бажання влади та слави є найпоширенішим способом поведінки тих, які не можуть оздоровити пам'ять

про свою історію і, можливо, власне через це, вони не бажують навіть докласти зусиль у теперішній праці».

Ісус пропонує учням протиотруту

Ісус Христос, знаючи про те, що мали на гадці Його учні, пропонує їм протиотруту на цю боротьбу за владу та опір перед жертвою. Він ставить у центрі дитину і заохочує бути подібними до дітей. «Кого Він ставить сьогодні, цього недільного ранку в центрі? Ким будуть ті найменші, найбільшні між нами, яких ми повинні прийняти? Хто є тим, що не має нам чим відплатити?» — запитує Папа, вказуючи на етнічні меншини в місті, на безробітних, похилих віком осіб, дезорієнтовану молодь. Господь ставить їх у центрі для того, щоб ніхто не міг сказати, що їх не бачить, тобто, втекти від відповідальності за тих людей.

Церква, яка виходить назовні

Серед іншого, Вселенський Архієрей вказав на потребу бути сьогодні Церк-

вою, яка виходить назовні. При цьому слід пам'ятати, що «виходити назовні» також вимагає відкласти наші розчарування та нагальні справи і вміти подивитись у вічі, вислухати та супроводити тих, які залишились на узбіччі.

Іноді, як підкреслив Папа, необхідно буде поводитись як Милосердний Отець із притчі про Блудного Сина, який залишився при дверях, очікуючи на повернення своєї дитини; або як учні, які мусять навчитись, що прийняти малу дитину — те ж саме, що прийняти самого Ісуса.

Ісус примирює нашу пам'ять

Саме для того, як сказав на закінчення Глава Католицької Церкви, ми з нетерпінням приймаємо Ісуса Христа в Божому Слові, в Пресвятій Євхаристії, в тих найменших наших братах та сестрах. А Він допоможе нам примирити нашу пам'ять та буде супроводжувати нас у теперішньому житті, щоб ми могли бути Його учнями.

о. д-р Теодосій Р. ГРЕНЬ, ЧСВВ.

★ Ювілеї

Духовна подія, що об'єднала всіх парафіян

У неділю, 23 вересня, у будинку культури села Старі Богородчани Богородчанського району відбулося відзначення 15-літнього ювілею від дня відкриття УГКЦ Різдва Пресвятої Богородиці.

Цього дня зал сільського клубу зібрав парафіян греко-католицької громади села, мешканців ОТГ, гостей, друзів, священиків. Якщо хтось скаже, що 15 років — це ще зовсім молодий ювілей, то, звичайно, буде правий, однак для парафіян свято відкриття церкви — велична та значуща подія, до якої вони ретельно готувалися і яка змінила та досі утверджує в душі багатьох вірних. Бо цей храм Божий — не лише осередок молитви і святості, а справжній затишний дім, джерело пізнання християнських істин, любові, місце умиротворення, де можна поділитися сокровенним, віднайти загублене, отримати підтримку, пораду.

Безсумнівно, така згуртованість церковної громади — заслуга доброго пастиря о. Любомира Стефанишина. Підтвердження цього є те, що священик сам організував та вів концертну програму разом з імоєю Галиною Стефанишин.

Привітальними акордами заходу стала молитва «Отче наш» та пісня «Почуй мене, о Божа Мати» у милозвучному виконанні хору церкви (регент Ірина Козоріз). Далі присутні

пригадали, як стрімко рвалися вгору, до неба та сонця куполи церкви, які промови та настанови звучали під час відкриття храму з уст священиків та єпископа Софрона Мудрого, якою радістю наповнював усіх день першої святої Літургії — 21 вересня 2003 року. Звичайно, ведучі озвучили імена багатьох, які долучилися до спорудження храму (через брак газетної площі ми не можемо перелічити всіх), бо важливою і потрібною була кожна гривня, віддана щиро, від серця. І молилися тоді люди, жертвували свою працю та кошти, служіння, терпіння, бо розуміли, що нічого не втрачають, віддаючи на Боже, а навпаки — стають багатшими, тому що виконують слова Ісуса Христа: «Нехай всі єдині будуть».

А згодом полилися музично-танцювальні вітання у виконанні вокально-інструментального ансамблю дівчат місцевої школи (кер. Леся Макарчук), вокального тріо бандуристів «Згарда» (Марія Шпінталь, Тетяна Пазюк, Людмила Балагун), Іванни Левко з Ластівців, Христини Бурдилюк зі Скобичівки, Надії Сапіжак з Кривця, Ольги Грицюк із Грабовця, Тетяни Пилипів зі Старих Богородчан, танцювального ансамблю «Бойківчанка» (кер. Надія Пилипів). Мов ангельський спів, звучали молитви та пісні у виконанні квартету семінаристів Івано-Франківської Духовної Семінарії. Зворушив присутніх театральний виступ керівника народного аматорського театру РПК Галини Магас.

Зі щемом у словах звернувся до присутніх перший священик храму і будівничий о. Іван Яковлюк. Книгу «Закон Божий» у знак дружби та з нагоди свята подарував парафії священик УПЦ КП св. влмч. Юрія Переможця о. Анатолій Холівчук. Привітання прозвучали й від голови Старобого-

родчанської ОТГ Ярослава Здерки, директора Старобогородчанської ЗОШ I-III ст. Тараса Гринишина.

Грамотою декана Богородчанського о. митр. Петра Диріва нагороджено боголюбиву громаду за невтомну працю на прославу Божу. У відповідь присутні дякували сьогоднішньому та минулим парохам за слухні настанови, добрі слова, що зі світлом серця, з молитвою йшли і йдуть до людей, бо розуміють, що «найкращі квіти для пароха — парафіяни, які живуть у християнській вірі».

Говорячи про здобутки сьогodenня, не оминули увагою тих, кого немає серед нас. Доброю згадкою для всіх парафіян та священиків є віддані трудівники Христового винограду — покійні о. митр. Василь Гринишин та о. Роман Гоголь.

А згодом для подяки на сцену запросили всіх ревних вірян, які щодня працюють на благо церкви. Це — голова та члени церковного комітету, регент, касир, дяк, сьогоднішній та колишній паламарі, члени пасторальної і економічної ради храму. Бо тільки віра Христова не дає серцю зачерствіти, не дає оступитися, тримає на світі.

Свято добігло до кінця. Безперечно, що подаровані присутнім цінні хвилини емоційної насолоди зміцнили християнську віру багатьох, подарували одухотвореність і наснагу для щоденних добрих справ. Греко-католицька громада щиро вдячна своєму пароху о. Любомиру Стефанишину за подароване величне свято, яке об'єднало усіх парафіян, а всім присутнім — за розділену духовну радість.

Марія МОМОТ,
парафіянка, журналіст.

★ Церква і суспільство

Особливий ігровий простір

Останнім часом дедалі більше уваги в нашому суспільстві почали приділяти людям із особливими потребами. Надзвичайно важко вживатися у здоровому середовищі дітям з різними видами інвалідності, котрі щодня змушені долати як психологічні, так і фізичні бар'єри. Крок назустріч малюкам із особливими потребами зробили при парафії церкви Матері Божої Неустанної Помочі в Івано-Франківську. Тут на території монастиря Святого Йосифа облаштовують інклюзивний дитячий майданчик. Вже невдовзі цей особливий ігровий простір зможе стати місцем порозуміння і толерантності.

В Івано-Франківську це перший великий повноцінний ігровий майданчик. Дещо менший функціонує вже другий рік на базі Обласної дитячої клінічної лікарні. При монастирі Святого Йосифа сповідують благородну мету — подолання ізоляції від суспільства дітей із особливими потребами. Саме цей аргумент став ключовим під час голосування у міській програмі «Бюджет участі». Людям не байдужа доля дітей, котрі не з власної волі обмежені

та не мають доступу до елементарних дитячих розваг на ігрових майданчиках. А зважаючи на те, що цей проєкт має у собі таку важливу соціальну складову, на його користь від участі у конкурсі навіть відмовилося ОСББ «Китайська стіна».

«Особливістю дитячого майданчика є встановлення інклюзивних ігрових споруд. Для дітей з особливими потребами це дасть можливість соціалізуватися, безпечно та доступно бра-

ти участь у ігровому процесі поряд зі здоровими дітьми, а отже сприятиме повноцінному впровадженню таких дітей у соціальний простір, подоланню ізоляції від суспільства. Спільне дозвілля позитивно впливатиме також на здорових дітей, виховуючи у них толерантне відношення до осіб з особливими потребами», — так описав потребу встановлення великої ігрової зони автор проєкту отець Андрій Цікало.

Спеціальний інвентар для інклюзивного дитячого майданчика виготовили у Києві. Зараз триває його встановлення. Тут сподіваються, що вже за декілька тижнів діти зможуть гратися на новому майданчику. Усі ігрові елементи особливі, адже до кожного приєднані спеціальні пандуси, по яких дитина зможе заїхати візком.

«Встановивши такий ігровий майданчик, ми зможемо допомогти дітям, котрі волею Божою стали не такими, як усі інші, посприяти їм активно жити та радіти кожному дню. Зрештою, ми сподіваємося, що таким чином зможемо допомогти дітям із інвалідністю успішно інтегруватися у суспільство, — розповідає про особливості

ігрового майданчика адміністратор світлиці «Телесик» при парафії церкви Матері Божої Неустанної Помочі пані Олена Червінська. — Я би сказала, що при ідеї створення такого дитячого майданчика дійсно важливу роль відіграли потреба та ініціатива. Ми знаємо, що таке робота з людьми, котрі мають обмежені можливості, бо займаємося з такими у спільноті «Віра і Світло», що діє при нашій церкві. Коли спостерігаєш за такими дітьми, бачиш, наскільки вони стають замкненими у собі. Навіть батьки таких дітей доволі часто вважають, що їхні діти нікому не потрібні».

Як запевнила пані Олена, майданчик буде відкритим для постійного доступу різних дітей. Тут зможуть гратися як діти у візочках, так і діти зі світлиці «Телесик» чи з мікрорайону. А ще ініціатори спорудження майданчика сподіваються, що в одному ігровому просторі дійсно відбуватиметься дещо більше, ніж просто дитячі ігри. Спільне перебування як здорових, так і дітей із особливими потребами допоможе подолати бар'єри нерозуміння.

«Здорові діти будуть вчитися толерантності і терпимості. Бо теж дуже часто є такий своєрідний відбір, коли батьки, котрим Бог подарував здорову дитину, не розуміють, що таке може статися з кожним. Вони можуть навіть мамі сказати, що вони не згодні, аби їхні діти спільно гралися. На жаль, так є у суспільстві. Це все йде від сім'ї, культури і нашої толерантності», — зауважує Олена Червінська.

Володимир БОДАК.

★ Пам'ять

Петранку відвідала Марта Богачевська-Хом'як

Напередодні храмового свята (Різдва Пресвятої Богородиці) село Петранка на Рожнятівщині вперше відвідала історик, фахівець із суспільних процесів у Галичині в XIX ст., авторка монографії «Білим по білому: Жінки у громадському житті України 1884–1939», громадська діячка й активіст українського жіночого руху в США, колишній віце-президент Союзу українок Америки, членкиня НТШ д-р Марта Богачевська-Хом'як.

Вона приїхала в Україну на відкриття Центру Союзу українок Америки з жіночих студій в Українському католицькому університеті, яке відбулося в рамках Днів УКУ у Львові. Петранку (а також сусіднє с. Красне) п. Марта відвідала як внучка о. Сильвестра Богачевського, який на початку XX ст. у цих бойківських селах виконував свій священничий обов'язок. Похований о. Сильвестр Богачевський на церковному подвір'ї в Петранці долішній — коло церкви Перенесення мощів св. Миколая. Після смерті о. Сильвестра (з травня 1914 по листопад 1915 р.) управителем парафії в Петранці був його син о. Константин Богачевський, відомий як митрополит Філадельфійський.

Марта Богачевська-Хом'як відразу зауважила, що її батько Данило і дядько о. Константин дуже багато оповідали про ці села. А в неї від цих відвідин дуже приємне враження, бачить красу навколо. От тільки не знає, з чого тут люди живуть...

Щодо могили дідуса, то пані Марта повідомила, що, за словами батька, навколо неї була залізна огорожа, а на гробі — залізний хрест. Усе це було знищено в роки Першої світової війни. Пізніше селяни відновили священничі могили.

На церковному подвір'ї в Петранці гостей зустріли дружина священника Ярослава Лесюк з онуком Константином, онук о. Миколи Перепічки (він обслуговував церкву в Петранці на початку 50-х рр. XX ст.) Сергій Перепічка з сином, паламар Микола Ленів. Адміністратор церкви Перенесення мощів св. Миколая о. Володимир Лесюк якраз перебував на реколекціях у Підлютому, тому не був присутній на цій зустрічі.

Гості були вражені розмірами церкви — 30x10, а також рідкісного іконостасу, ширина якого 6,5 м. Звернули увагу на те, що громада «пильнує її».

У розмові Марта Богачевська-Хом'як повідомила, що якраз готова до друку її книга про о. Константина

Богачевського англійською мовою. Український переклад обіцяють до кінця цього року.

— Якби не Любомир Гузар, я б не писала ту книгу, бо то родина, — наголосила пані Марта. — Я взагалі Церкву раніше не досліджувала. А при тій нагоді писала вже й про Церкву. То довга книжка — удар між Церквою і державою.

Як відомо, Марта Богачевська-Хом'як часто приїжджає в Україну, причому не лише в роки незалежності. На моє запитання, чи бачить вона хоч якісь зміни в Україні, відповіла:

— Фантастичні зміни. Якщо порівняти то, що було і що одно покоління змогло досягнути — ніхто не мріяв, що таким темпом воно буде розвиватися. Певно, можна і краще. Але, з другої сторони, мати такого сусіда, і такі довги, і Чорнобиль, і різні провокації (а ми даємося на провокації), то що хотіти... І ще: то є велика країна, тому не можете вимагати одностайності. Ідеального нема ніде. Не святі горшки ліплять. І то все треба робити повільно...

А ще пані Марту дуже болить шкільництво в Україні. Вона вважає, що його можна було зреалізувати, але з академіками тяжко працювати, а молодь виїжджає і Україна втрачає людей. А там також ніхто ними не займається. Але вона вірить, що Бог допоможе Україні у всьому.

Дарія ОНИСЬКІВ (МЕЛЬНИК),
прес-секретар товариства
парафіяльних волонтерів, м. Калуш.

Світлина Константина СЕНИЧАКА.

«Про почитання Христового Серця»

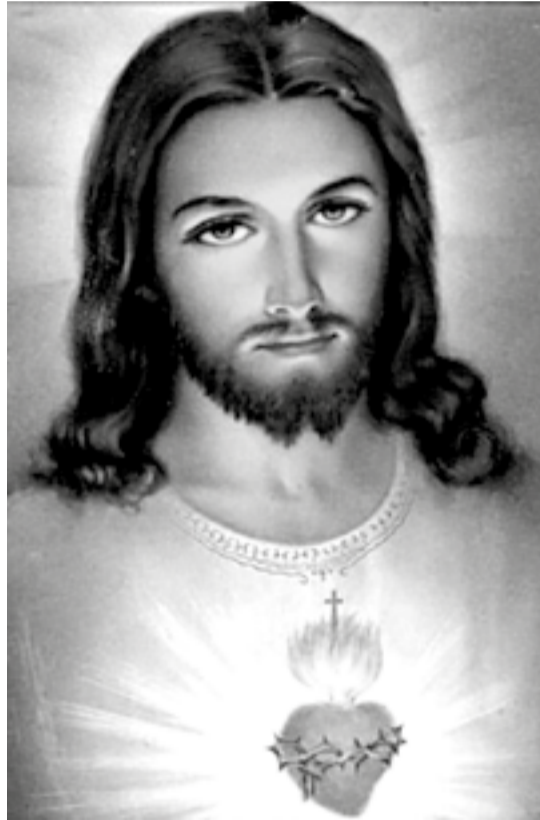
Послання Андрея Шептицького, Галицького Митрополита, до духовенства своїх єпархій (Написано в Крехові в день празника св. апостола Якова, р. Б. 1906.)

(Продовження, поч. в ч.ч. 33-34).

Між тими всіма предметами, річ очевидна, не всім однаково віддавали честь християни, саме іншу (абсолютну-безоглядну) віддавали і ми віддаємо тим предметам, котрі самі в собі мали прикмети, що заслуговують на ту честь (наприклад, людська природа Ісуса Христа і кожна її частина), а іншу — тим предметам, котрі лише через зовнішнє відношення до Христа нагадують і вказують на його (честь відносна, як почитання ікон, мощів).

З природи речі випливає, що один загальний предмет почитання, християнська побожність, неначе без кінця ділиться на частини; бо і розум людини не може обняти такого великого предмету почитання, яким є Божа особа, що діє, як людина. Як не відділяємо людської природи від божества, коли віддаємо тій природі поклін, так і не відділяючи від особи Сина Божого якусь тайну з його життя, саму тайну в собі, якби якийсь абстрактне поняття, уважаємо за предмет почитання. Так, наприклад, Церква піддає нашому почитанню господські і богородичні празники, різними іконами представлені, бо знов Ісуса Христа, як учителя, первосвященника, як царя, як доброго пастиря і т.п. Всіма тими способами віддаємо Христові честь, але в кожнім, неначе з іншого титулу, з іншого боку. Може, немає ліпшого способу на висловлення такої великої правди, що нема людського почитання, котре могло б вичерпати всю честь, належну Христові. Переходимо з предмету на предмет, з тайни на тайну, з титулу на титул, уживаємо всіх можливих порівнянь і всіх можливих назв і все ще, якби невдоволені з себе самих, мусимо раз-у-раз висказувати гадку, що наше почитання заслабе, не досить всестороннє, не відповідає ще тій усій честі, тому всьому поклонінню, яке належить Христові.

Цілий той характер, ту психологію почитання Христа знаходимо виразно в наших церковних книгах. Візьмімо, наприклад, лиш величальник — і вже при вступі знайдемо, що наша Церква каже величати Христа «що сидить на жереб'яті» (Квітна неділя); «Що задля нас терпів і був похований, що силу здорому знищив, що в ад зійшов» і інше. Церква уживає не лише конкретних форм, уживає і абстрактних. Ми пісні приносимо «поховані, поклоняємося триденному воскресінню, почитаємо вознесіння, признаємо Христове благословення початку року, признаємо і поклоняємося Христу, почитаємо законне обрізання» й інше. Не диво, що сама любов Ісуса Христа для християнської душі стає також предметом почитання не лише посередньо, тоді, коли її споминаємо, наприклад, на відпусті «яко благий і чоловіколюбець», але і в формі абстрактній, коли, напри-

клад, кажемо «невисовному чоловіколюбію твоєму» (Гл. 8 сер. вечер) або «величаємо всі чоловіколюбіє твоє, Христе» (Гл. 4, Ірм. 9), «слава, Христе, безмежному милосердю твоєму» (Гл. 4 в середу 4. стих на блаж.). Ніяким способом не можна заперечувати, що таке возвеличення самої в собі Христової любові є почитанням, цілком відповідальним і природним речі, і потребам нашої природи. І коли християнська побожність шукає якоїсь конкретної форми, конкретного знаку на опис представлення тої абстракції, то йде тією самою дорогою, якою йде Церква, представляючи в конкретних іконах абстракції Воскресіння, Вознесіння і т.п.

Пізнання Ісуса Христа — то безмежні простори праці роздумування, вглиблювання в тайни, котрих людська бесіда хіба не може ліпше виразити, як словом святого апостола Павла, коли казав: «В ньому сховані всі скарби мудрості й знання» (Кол. 2, 3).

Невичерпною є християнська символіка. Ідучи за прикладом самого Христа, християни від перших часів майже всюди уживали символи на означення абстрактних речей, нераз трудних до опису.

Поминаючи вже безмірну, сильну символіку старого завіту і пророчих бесід, скільки ж образів ужив Ісус Христос у своїх притчах, котрі стали підставою християнських символів. Навіть в установленні Тайн, а передовсім Найсвятішої Євхарис-

тії, Христос уживає символів, знаків, а за тим прикладом іде Церква в усіх обрядових постановках. Навіть у предметах культу, викликаних самою потребою (розміри Церкви, деякі ризи, агнець, копіє), всюди християни добачають якихось символів, навіть штучно їх творять, спираючи їх на буквах слова (риба) — «іхтіс» — христос). Символами виражають чесноти і смерть за віру, приписують символічне значення фарбам, рослинам, звірятам. Та мова символу є дивно вимовна і дивно відповідає людській природі. Абстрактні поняття бувають трудні до розуміння і до вираження передовсім для простих людей, а ціла християнська наука, звернена в першім ряді до убогих, простих, мала найвищі поняття, що переходять людський розум, наблизити до простих, конкретних понять людей простих і дітей; мала їх виразити приступним,

ясним, простим способом. Те природне, а таке важне завдання сповняють якраз християнські символи. А сповняють так, що не можливо не спостерігати в них проводу, який Дух дає святій Церкві. Візьмімо, наприклад, символ хреста. Звиклою мовою людей треба довго говорити, щоб висказати хоч частково те, що той символ оповідає в своїй простоті, і ще людська бесіда не віддасть ані тої глибини, ані тої ядерної синтези, яка міститься в тім символі. В тім однім знаку зібране ціле діло спасіння.

Природно, поклоняючися «чоловіколюбію» Христа, християнська побожність шукає символу на означення того абстрактного слова, і сам собою символ насувається, він загальнознаний, кожному зрозумілий, а заразом такий вимовний символ серця. Те одне слово багато каже і одкриває широкі виднокруги, тому стає відразу улюбленим предметом почитання християн, тим більше, що означає предмет, що заслуговує на найбільшу любов і сам в собі є предметом найдостойнішої любові.

В наших церковних книгах багато знайдемо місць, котрі напроваджують нас на те поняття, на вибрання того символу. Передовсім веде нас до того почитання честь, яку віддає наш обряд рані в Христовому боці, і крові та воді, котрі виплинули з неї: «Тим, що тебе проколюють, ти даєш безсмертні каплі — кров і воду» (Гл. 1. сер. піснь 9, 2 троп. кан. утр.). На багатьох інших місцях Октоїха споминаємо про те, як в «ребра проколен був списом», і на всі способи величаємо наслідки тієї святої рани. Так, за прикладом в 6 ірм. гласа 4, Церква «очистилася від бісівської крові ради милості твоєї кров'ю, що стекла з твоїх ребер» і т.п.

На іншій місці Церква являється одягнена одіжжю «Святої крові з ребр» (4 тр. 5 піс. Гл. 3 втор. веч.). «Пребагате дерево твого пречистого хреста кров'ю і водою божественною, як з джерела божественного ребра твого, Христе, п'ючи, життя нам зацвило» (Гл. 3 нед. рано 9. піс. 1, троп.) і багато інших уступів.

А вже в цілковитій формі почитання Серця Христового самого в собі маємо молитви в акафістах «до страстей Христових» і «до чесного Хреста». «Маючи отворене серце, Спасе, хочеш нас всіх помилувати, що до тебе прибігаємо, многомилостиве» (Кан. ак. до чесн. Хр. п. 9).

«О Ісусе, що мав Серце відкрите, як благодать твою мені грішному» (Ак. до чесн. Хр., мол. кінцева). «Поклоняюся пречистій, пресвятій і животворячій рані твоїй, що в пречистих ребрах і в проколенні твоїм Серці, Ісусе» (Кан. ак. до стр. Хр. п. 6).

На увагу заслуговує прекрасний акафіст до найсолодшого Христового Серця, уложений о. прелатом Ісидором Дольницьким, котрий і формою, і мовою, і суттю повністю відповідає переданням нашого обряду.

Честь, аскетично віддана Божественному Серцю Христа Спасителя, веде нас до глибокого застановлення над внутрішнім життям Божої особи в людській природі. А в тім внутрішнім житті каже нам шукати найглибших причин поступовання Ісуса Христа. Нема сумніву, що пізнання Ісуса Христа — то пізнання, що веде до його любові, що є дорогою до Бога. Це є вічним життям, каже сам Ісус Христос на тайній вечері, «щоб пізнали тебе, істинного Бога, і Ісуса Христа, якого послав еси» (Ів. 17, 3). Те вічне життя, котре зачинається досконалістю життя блаженних в небі, є для нас на дорозі в духовнім житті, в житті ласки, в житті аскетичнім. Підставою того життя є пізнання Бога і пізнання Ісуса Христа.

Пізнання Ісуса Христа — то безмежні простори праці роздумування, вглиблювання в тайни, котрих людська бесіда хіба не може ліпше виразити, як словом святого апостола Павла, коли казав: «в ньому сховані всі скарби мудрості й знання» (Кол. 2, 3). Коли одна з осіб Пресвятої Тройці, тої Тройці, що «в світлі живе неприступним», котрої «ніхто ніде не видів і бачити не може», коли Син Божий і правдивий Ягве, прибравши людське тіло, з людьми, як чоловік живе, очевидна річ, кожне, хоч би як мале його слово, кожне найменше діло мусить мати якісь глибини і якісь височини, про які людському розуму не може і снитися. В цілім його житті на кожнім кроці, на кожнім місці відкриваються такі далекі горизонти, що і безмірні океани можуть видаватися вузькими і плиткими. Проникати оком душі ті тайни — це дійсно засада, достойна небесних ангелів, а однак кожному з нас приступна. В пізнанні кожної людини треба йти тою дорогою, щоби з того, що зовнішнє і поверхове, доходить до того, що внутрішнє. Знати людину, то не лише знати, як виглядає, знати як і що говорить, але це знати її душу, і в тій душі те, що найбільше закрито перед людським оком, найбільше внутрішнє, найбільше підставне.

(Продовження буде)

★ Світочі

Патріарх Йосиф

в контексті «Остполіт» Ватикану

(Продовження, поч. у ч. 33-34).

На перешкоді Унії був в очах Ватиканської курії передовсім Патріарх Йосиф! От очевидний свідок переслідуваної Церкви, за котру ніхто не заступався, навіть ті, які найперше повинні би виступати на її захист і піднімати голос протесту проти переслідування її вірян. Очевидно, раз після прибуття Патріарха до Рима ходили поголоски, що комуністична влада звільнила Митрополита, сподіваючись, що після внесення в його організм отруйної субстанції з припізнанням ефекту напередодні від'їзду, він скоро помре. Та не могли вони знати, що після прибуття до Рима лікарі, після повного обстеження Патріарха, встигнуть врятувати його. Так, повторюю, подекували про довгу недугу Митрополита після його звільнення. Мабуть, сам Ватикан не припускав, що присутність Патріарха в Римі могла «сповільнити» чи «утруднити» хід «Остполіт». Якщо б вони були знали про його рішучу поставу проти політики наближення Римської Церкви до РПЦ, мабуть, не просили би його звільнення! І якщо б Патріарх знав, куди він їде і в якому церковному контексті він проживе решту своїх днів на волі, напевно був би настоював залишитися радше в каральних таборах в Сибірі. Але він уже був на волі, і як одинокий голос своєї переслідуваної Церкви, вирішив дати відсіч чільникам і прибічникам «Остполіт», ознайомлюючи весь світ із незавидною долею тих з його вірних, які терпіли, а то й помирали в каральних таборах Сибіру за вірність Апостольському Престолу в Римі, що, здавалося, залишався глухим на їхні муки, страждання й смерть.

Кардинал Августин Беа, очільник Секретаріату у справі з'єдинення християн, у своїй розмові з впливовим американським журналістом Роберту Козинс, мав сказати: «На знак доброї волі з боку комуністичної влади у справі відкриття діалогу було б добре, якщо б вона відпустила одного з ув'язнених владик». На запитання Козинса: «Кого ви маєте саме на думці?», кард. Беа мав відповідати: «Митрополита Йосифа Сліпого. Йому вже 70 років. Йому, мабуть, залишається недовго жити. Папа бажає, щоб він прожив останні свої літа у якомусь монастирі. У нас немає жодного наміру використати його в пропагандистських цілях». От що задумали творці «Остполіт»: заховати Митрополита від очей усіх, щоб він прожив решту своїх днів життя в монастирі! Але в Бога були інакші задуми: через звільнення Митрополита від дальшої каторги в каральних таборах Сибіру та його прибуття до Риму він хотів перестерегти Рим перед «безглуздим танцем з безбожним комунізмом».

Патріарх своїми заявами, своєю самою присутністю, не одному єпископові на Соборі, не одному членові богопосвячених згромаджень та не одному мирянину, що за залізною куртиною безбожна комуністична влада нищить храми, закриває, а то й перебудовує їх на танцювальні салони, кінозали, склади, посилає вірян на Сибір за свою віру! Захід, чесно кажучи, не був зовсім ознайомлений з реаліями в Радянському Союзі! Вони вірили, що там рай, що там живуть добре, навіть краще, як у них. Дуже мало відомостей діставалося на Захід про Союз, а те, що їм було відомо, вони черпали із пропаганди компартій у своїх країнах. Скільки разів, коли я

Патріарх Йосиф Сліпий та Папа Римський Іван XXIII

розповідав про реалії в Радянському Союзі, особливо про переслідування там християн, чув я неодмінно ті самі закиди: «Це неправда! От вигадуєш бозна-що! Ти занадто упереджений проти Росії! Треба наблизитися до Росії, а не ворогувати з нею!». Такі слова звернули на мою адресу тодішній провід «Церкви в потребі» після моєї критики «Остполіт» Ватикану на одній конференції, — мені здається це було у Мілані, — про нашу Церкву. Цілковите невігластво з боку «поклонників священної Росії!» Пізніше перестали мене запрошувати, щоб говорити про нашу Церкву!

Патріарх Йосиф хоч на початках не розповідав про те, як з ним поводитися в каральних таборах, на Соборі потім все-таки виявить гірку дійсність про християн в Радянському Союзі, тобто «з одного боку, є люди, що вмирають на Сибірі за їхню віру, а з другого — Церква не хоче ні чути їхнього крику, ні бачити їхні сльози!». Мабуть, це з його ініціативи, що соборові отці підписали петицію про засудження комунізму, петицію, яку зумисна проігно-

рували ті, які мали залучити її в денному порядку дискусій.

Сама юридична позиція Митрополита стала для Ватикану «контроверсійною». Ватикан вже вважав, що прийшов час висвятити когось в Україні на Главу УГКЦ, але така думка була зовсім неприйнятною комуністичній владі, для якої УГКЦ не існувала, бо її вона сама скасувала, заявляючи, що вона «зі своєї волі вернулася в лоно матірної Православної Церкви». А як Ватиканові діяти в такій ситуації? Щоб зарадити ситуації, Папа Павло VI, не уділяючи Митрополитові жодних конкретних юридичних прав, підвищив його 1963 р. до гідності «верховного архієпископа, який зрівняний в правах з патріархами», а 1965 р. наділив його кардинальською гідністю. Був би залишився Митрополит в Україні у якомусь каральному таборі, був би помер мучеником, а в Римі, унаслідок стількох інтриг проти його особи, він залишився до кінця свого життя «невизнаним мучеником». Папа під час врочистого акту закликав український народ боротися за свої права, тим паче зараз, коли мають свого речника в особі кардинала Сліпого.

Ці слова, мабуть, мали лише дипломатичне забарвлення, щоб замилити очі українському люду, який з'їхався до Рима на торжество Патріарха, але Патріарх зрозумів їх буквально, розпочинаючи гостру критику на рахунок Ватиканського «Остполіт». За той час, коли радянська влада й РПЦ думали, що питання УГКЦ вже було закрите, Патріарх Йосиф доклав всіх зусиль, щоб відродити й скріпити свою Церкву, хоч лише на чужині, бо УГКЦ в Україні діяла в підпіллі, переслідувана комуністичною владою та самим Московським Патріархатом. Слухаючись закликів Папи Павла VI, сказаних під час торжеств у Римі, Патріарх Йосиф зайняв чітку позицію по відношенню до проросійської політики Римської курії. Він вирішив зберегти свободу для своєї Церкви та зробити легітимною шляхом синоду можливість самоурядування, навіть поза межами своєї території.

Крім придбання матеріальних структур в Римі: УКУ, Собор Святої Софії, «Студіон» для монахів-студитів, «Дім Паломника» на площі Мадонна дей Монті з прибічною каплицею Жировицької Богородиці, Патріарх також хотів, щоб ієрархічна структура УГКЦ була завершена Патріархатом. Свої плани стосовно патріаршого устрою нашої Церкви під час II Ватиканського собору він виявив 11 жовтня 1963

року. Патріархат являвся єдиним засобом для збереження єдності й самого існування УГКЦ. В основу своїх домагань лягли умови Берестейської Унії 1595 р., коли в Бересті владыки тодішньої Української Церкви, зібрані на соборі, приєдналися до Католицької Церкви. Отці II Ватиканського собору чомно вислухали слова Патріарха, який, на жаль, не діждався від Собору встановлення патріархату для УГКЦ. Не слід забувати, що Собор відбувався за таємними домовленостями на зустрічі католицької сторони з православними в Борні, біля Меца, тобто без оприлюднення будь-яких документів проти комунізму.

На жаль, бажання Патріарха Йосифа відродити свою Церкву на чужині й надати їй патріаршого устрою знайшло рішучий опір серед чиновників римської курії, передовсім Східної Конгрегації, Секретаріату у справах з'єдинення церков і, накінець, серед викладачів єзуїтської школи «Руссікум» в Римі. Представники всіх тих установ твердили, що для відновлення повних прав УГКЦ існували канонічні, екуменічні й політичні перепони, хоч всім було більш, ніж відомо, що все звужувалося до єдиної причини заперечення тих прав: це спричинило б цілковитий крах екуменічного руху, тобто руху зближення Ватикану з РПЦ. На думку чільників Римської курії, глава будь-якої Церкви не має жодної юридичної власті над своїми вірянами поза своєю так званою канонічною територією. Віряни поза своєю оригінальною церковною територією підлягають юридичній владі місцевого ієрарха, тим паче, коли такої церкви «немає». Що більше! З точки зору успішного діалогу й екуменічного руху, представники РПЦ завжди настоювали на тім, що базовою точкою для проведення будь-яких переговорів, оце «sine qua non», завжди залишається заперечення існування УГКЦ. Тому Секретаріат у справах з'єдинення Церков завжди мовчав на напади РПЦ на УГКЦ, навіть тоді, коли треба було, хоч би і по-дипломатичному, виступити на захист переслідуваних християн нашої Церкви. Митрополит РПЦ Никодим гостро запротестував в Римі проти будови собору Святої Софії. Переконавав Ватикан, що це не було в дусі екуменізму, що проходив під час переслідування УГКЦ, про що Ватикан не міг не знати, тим паче, коли про те розказував влад. Василь Величковський, який дістався від каральних таборів на Захід 1972 року! Однак, незважаючи на те, достойники Римської курії прийняли Філарета з великою помпезністю, коли він приїхав з візитом до Рима. Ватиканські чиновники воліли не бачити й не чути про переслідування УГКЦ. Дуже великий «злочин» скоїв проти УГКЦ кард. Війо, очільник Секретаріату для з'єдинення християн, коли він, присутній на введенні на трон Московського Патріархату Пімена, 7 червня 1971 р., не запротестував, хоч би й навіть злегка, на слова Пімена, який велично декларував, що один з найбільших успіхів РПЦ було «повернення УГКЦ в лоно РПЦ». Не тільки, що кардинал не запротестував тоді в Москві, але навіть після свого приїзду до Рима він не наважувався згадати про те.

o. Євген НЕБЕСНЯК, салезіянин.

(Продовження буде)

★ Наші інтерв'ю

Передшлюбна КАТЕХИЗАЦІЯ: а якщо без неї?

Коли нарешті Він зібрався з духом і попросив її руки, а Вона, ніяковіючи, відповіла тихенько: «Так», починається круговерть приготувань та низка нагальних питань, які потрібно вирішити. Що й казати, організація весілля — річ не проста. Зазвичай, молодята прикладають силу-силенну зусиль, грошей та часу, щоб така подія відбулась на високому рівні. На одне їм не вистачає часу — на відвідування передшлюбної катехизації.

Наскільки вона важлива, яка її роль у підготовці до подружнього життя та шлюбу, за поясненнями ми звернулись до отця Юрія Прилепського, голови Комісії у справах родини Івано-Франківської Архієпархії.

— Чи можна, отче, якось без неї, цієї передшлюбної катехизації, на яку не вистачає часу?

— Згідно з нашим законодавством, Кодексом Канонів Східних Церков, Арт. I: Пастирська турбота і дії, які передують одруженню, кан. 783 — § 1 дізнаємося, що: «Душпастирі зобов'язані турбуватись про те, щоб вірні готувались до подружнього стану...».

Давайте все пояснимо простіше. Коли ми бажаємо придбати автомобіль, будинок чи телефон, то обов'язково дізнаємось якусь інформацію про ту річ, щоб згодом не виникло зайвих запитань. Адже витрачаємо гроші та плануємо користуватись нею певний час. Однак ці речі є тимчасовими. Коли ми говоримо про кардинальний поворот свого життя, перехід від молодечого життя до зрілого — подружжя, то йдеться про щось, з чим треба жити ціле життя. Ми говоримо про передшлюбну катехизацію як своєрідну інструкцію, яку Церква має за обов'язок подати, а люди мають прийняти, щоб бути щасливими в подружжі. Адже знаємо, що: «Подружній союз, заснований Творцем і наділений його законами, завдяки якому чоловік і жінка за невідкличною особистою згодою утворюють взаємну спільність усього життя, за своєю природою признається для добра супругів та народження і виховання дітей».

— Чи не є це своєрідною церковною бюрократією, яка прямо не впливає на щастя в подружжі?

— Ми, як духовенство, маємо за обов'язок проводити передшлюбну катехизацію, тобто готувати наречених до прийняття Святої Тайни Подружжя. Бюрократією було б те, коли б ми не виконували свого обов'язку: навчання наречених перед шлюбом, безвідповідально підходили б до оформлення документів перед вінчанням, що є однією з вимог підготовки до шлюбу, як і навчальні курси. Тобто ми б нічого молодим людям не давали, а згодом від них вимагали.

Пригадую випадок, коли я спілкувався з одним чоловіком, який був одруженим, та, на жаль, згодом розлучився. Він розповідав, що в нього з нареченою ще до шлюбу стосунки були напруженими, вони часто сварились.

Він розумів, що їм «не по дорозі», але сподівався, що згодом все виправиться. Так минав рік, другий. Вже рідні почали тиснути, говорили, що вік підійшов, час одружуватись. А в шлюбі, як стверджували вони, все зміниться і буде інакше, краще. Повінчались... Однак краще в шлюбі не стало, а ще гірше, адже доводилось разом вирішувати різні справи, які стосувались їх побуту. І тут прийшов крах подружжя. У чоловіка належного релігійного виховання вдома не було, практикуючим християнином він не був, навчання перед шлюбом не було. Він, одружуючись, не знав, що християнське подружжя визначається як «нерозривне». Тому було б несправедливо з нашої сторони не донести до відома наречених те, що вони в шлюбі мають прожити ціле життя. І це задум не наш, а Господній.

У 20-ій частині «Бесіди на Послання до Ефесян» св. Іван Золотоустий роздумує над любов'ю між чоловіками і жінками. Частина його промови звучить особливо, коли він говорить про ті слова, які молодий чоловік повинен говорити своїй дружині.

«Я взяв тебе у свої обійми, і я кохаю тебе, люблю понад усе моє життя. Бо життя теперішнє — це ніщо, я прошу, я молю і роблю все, щоб ми, які тут проживаємо, були настільки гідними, щоб і там теж змогли у майбутньому віці безтурботно перебувати разом. Ставлю твою любов понад усе, і найприкріше було б для мене не мати таких самих думок, як твої. Бо наш час тут короткий і швидкоплинний. Однак якщо ми будемо гідними, задовільнивши Бога, щоб обміняти це життя на тамте, тоді ми обоє будемо з Христом і один з одним, із ще більшим задоволенням. Ціню твою прихильність понад усе, і для мене немає нічого гіркішого і болючішого, аніж бути окремо від тебе».

— Що робити, якщо один із наречених бажає взяти шлюб у церкві, але не хоче відвідувати курси, посилаючись на брак часу?

— Я вже не раз переконався в тому, що хто має бажання, той шукає можливості, а хто не має бажання, той шукає оправдання. В своїй практиці я мав не один десяток випадків, коли люди, відвідуючи курс, на певному етапі його зупиняли та усвідомлювали, що не готові прийняти на себе обов'язки відносно подружжя та один

Шикарним весіллям тепер нікого не здивуєш...
Ти здивуй довгим і щасливим шлюбом!

одного. Ще один випадок з мого досвіду, коли на курсах впізнав знайоме обличчя. Поцікавився. Дійсно, дівчина раніше вже відвідувала ці ж курси, але з іншою людиною... Ще тоді, кілька років тому, одружуючись, вона вагалась, але боялась все відмінити. Під час курсу зрозуміла, що не може на це піти і тому все відмінила. В часі нашої другої розмови вона вже відвідувала курси з чоловіком, у якому була впевнена.

— Чи траплялось Вам відраджувати молодят від шлюбу, адже бачили їх неготовність до нього?

— Змусити нікого не можна, але порадити — так. Ми інколи радили не поспішати з одруженням, наводячи певні аргументи. Під час курсу ми спостерігаємо за нареченими. Вони, вже нам довіряючи, часто приходять

можна подолати, з певними перепонами можна зробити порядок, адже для цього передбачені відповідні процедури. Головне — має бути хороша співпраця між нареченими та священиком, тобто розуміння і бажання співпрацювати.

— Чи може бути причиною уневажнення подружжя відсутність передшлюбної катехизації?

— Те, що «важно» укладається, не можна визнати «неважним» (до певного часу було «важним», тобто люди повінчались і все було добре, а з певного часу стало «неважним», бо люди зустрілись з певними викликами та труднощами і розлучилися). В церкві існує процедура, яка називається «визнання шлюбу недійсним» і це означає, що люди з самого початку не були здатними законно укласти церковний шлюб (наприклад, хто вже раз був вінчаний, не може після розлучення ще раз повінчатися, допоки триває попередній шлюб). І тут передбачена ціла процедура через судовий процес.

Бували випадки, коли ми запитували під час курсу: чи вони планують разом народжувати дітей в подружжі, чи планують разом прожити ціле життя, чи знають, що мають бути вірними і не можуть зраджувати, і чули від них негативні відповіді. Хтось не знає, що не можна розлучатися, хтось — що не можна зраджувати, хтось — що треба народжувати дітей. А хтось і свідомо це виключає, кажучи, що Церква старомодна чи категорична у своїх твердженнях, не йде в ногу з часом, не розуміє людей чи не йде їм назустріч.

Саме тому, повертаючись до початку нашої розмови, можу сказати, що люди, які проходять курси передшлюбної катехизації, насправді не тратають часу, а навпаки — збагачуються. Лікар має проходити «курси підвищення кваліфікації» і це він не трактує, як проблему відсутності часу. То чому люди перед шлюбом трактують курс, як щось зайве? В багатьох такі думки розвіюються з першим чи другим заняттям. Тому щиро запрошую всіх до нас на навчальні курси, які передують кожному вінчанню у храмі.

Розмовляла Віра БІЛА.

★ Волонтерство

Покликані дарувати добро

Навколо нас є завжди ті, хто потребує допомоги. Це самотні люди, інваліди, діти. Хлопці та дівчата Благодійної організації «Просвіта душі і серця» більше року дарують свій час, любов та підтримку тим, хто її потребує найбільше. Вони співпрацюють із центральною міською клінічною лікарнею (ЦМКЛ) Івано-Франківська (вул. Гетьмана Мазепи, 114) та іншими медичними закладами міста, надаючи волонтерську допомогу пацієнтам та медичному персоналу.

Катерина Масляк,
студент-медик, засновник
БО «Просвіта душі і серця»:

«Лікарня — одне з найскладніших місць для роботи, куди потрапляють люди через різні неприємні ситуації. Часто пацієнти знервовані, злі, розчаровані. Ми готові витримати ці емоції та докласти зусиль, щоб налагодити контакт. Найціннішою залишається моральна підтримка. Наша мета — бодай на мить викликати посмішку в людини.

Це зовсім не казки про те, як добро перемагає, зовсім ні. Підійти у хоспіс. Допоможіть комусь. Саме тоді зрозумієте: якщо можеш зробити світ трошки кращим — зроби це. Достатньо почати діяти!

На сьогодні ми — організація, яка налічує більше 100 волонтерів. Понад 200 людей подали до нас заявки, більшість із них залишилися та продовжують свою діяльність з нами. Команда «Просвіта душі і серця» повернула мені віру в людей, в наше місто, в Україну. Ці люди надзвичайні, для мене вони — герої, і я пишаюся тим, що працюю з ним пліч-о-пліч».

Ірина Тригуб,
студент-медик,
волонтер:

«Саме тут я можу реалізувати свої амбіції та задуми.

Вірю, знаю та роблю корисне для тих, хто цього потребує. Знаю, що сьогодні в медицині є багато проблем і мусимо їх вирішувати. Час, який я проводжу в «Просвіті душі і серця», приносить неабияку користь та задоволення».

Ірина Тимчук,
17 років, волонтер:

«Ще з 14 років волонтерю у «Спільноті святого Егідія», а з вересня 2017 р. долучилася до «Карітасу». Згодом дізналася, що у моєму місті є організація «Просвіта душі і серця», робота якої сконцентрована у медичних закладах, тому, не вагаючись, заповнила анкету.

Ось уже восьмий місяць я є частиною команди, яка творить добро. Допмагаючи, я не втомлююся, а стаю щасливою, адже розумію, що сьогодні прожила день не дарма. Допмагаючи, ми будемо світ, про який усі мріють: люди посміхаються, на землі панує любов, мир і спокій. Кожний із нас може стати тією цеглиною добра».

Любомир Бойчук,
27 років,
секретар
судового
засідання,
волонтер:

«Це перша практика волонтерства, раніше ні-

чим таким не займався, але завжди хотів спробувати. Шукав можливості де і як можна зробити щось корисне для когось. Тому, коли трапилася можливість вступити в організацію, не задумувався ні на хвилину. Займаюсь цим, тому що вважаю, що ми повинні як отримувати, так і віддавати. В житті нам дається дуже багато благ, якими ми користуємось, тому ділитись хоча б добрим словом, доброю справою потрібно кожному. Розвинути це можливо, збільшуючи кількість волонтерів і забезпечуючи кожен медичний заклад волонтерськими сервісами. Дуже багато людей шукають можливостей робити добрі справи, але не знають з чого почати, куди звернутись і що робити, а ми — це те, що їм потрібно».

Юлія Масляк,
офтальмолог, волонтер:

«Якщо не враховувати, що медицина — це суцільне волонтерство, то це — моя перша практика. Більшість роботи проводжу з пацієнтами за 75 років. Розумію, що багато з них без сім'ї та родичів, які могли б хоч хліба подати, не говорячи вже про фізичну чи матеріальну допомогу. Тому я вважаю, що волонтерство дуже потрібне, навіть для простого живого спілкування з людьми».

Підготувала Юлія БОЄЧКО.

★ Вітаємо!

Парафіяни церкви св. Івана Богослова смт. Богородчани вітають з днем народження свого пароха

о. Івана МАЧКОДЕРУ.

Всечесний отче, прийміть найкращі побажання міцного здоров'я, щастя і Божого благословення. Хай Ваше серце буде зігрите теплом людської вдячності та шани, кожен день буде осяяний високим злетом душі, а добре самопочуття та гарний настрій стануть запорукою Вашої праці. Хай здійсняться всі Ваші мрії. Благословення й опіки Пречистої Діви Марії над Вами та Вашою родиною.

Парафіяни церкви Святого Духа м. Калуш (масив Височанка) вітають із 45-річчям від дня народження

о. Ігоря ПРИШЛЯКА.

Просимо щиро щедрот у неба, нехай Господь дарує Вам здоров'я, духовну радість та родинні гаразди, а людська вдячність за Вашу доброту і мудрість додає Вам сил і наснаги, оптимізму та натхнення. Хай здійсняться всі Ваші задуми та плідно буде праця на славу Божу й добро Ваших парафіян.

Адміністратор парафії Різдва Пресвятої Богородиці о. Віталій Луцак та всі парафіяни селища Солотвин вітають з днем народження

о. Дмитра ФУФАЛЬКА.

Прийміть від нас, всечесний отче, щирі слова шани й любові, глибокої подяки за щирість Вашої душі, за добре серце, людяність, велике розуміння, праведність повчань, ревне служіння Богові та людям. Бажаємо Вам міцного здоров'я, любові, родинного затишку у Вашій оселі.

Парафіяни храму св. Ап. Петра і Павла с. Вигівка Бурштинського деканату вітають з днем народження

о. Богдана КОЦОВСЬКОГО.

Бажаємо Вам, всечесний отче, міцного здоров'я, добра, миру, незліченних Божих ласк. Хай Ваша душа повниться духовною радістю, а Матінка Божа повсякчас допомагає Вам у нелегкій праці в Божому винограднику.

Парох о. Дам'ян Кастрян ЧСВВ, о. Василь Щеглюк та парафіяни храму св. Миколая с. Гошів Болехівського деканату, викладачі та студенти дяківсько-регентського інституту, учасники хору «Тавор» Гошівського монастиря отців Василіян, працівники «ДП» Болехівське лісове господарство вітають із 45-річчям

дяка-регента Богдана КАПКА.

Зичимо Вам міцного здоров'я, духовної радості, щедрих Божих благословень та опіки Гошівської Матері Божої. Нехай Господь Бог сотворить Вам многі і благі літа!

★ Благодійність

Сім'ї з «особливими» дітьми гостювали на Івано-Франківщині

Не секрет, що ставлення до слабких і незахищених членів суспільства є показником його людяності. Коли в родині народжується і зростає дитина з інвалідністю, батькам дуже важливо відчувати, що вони не залишені сам на сам зі своєю бідою.

«Благодійний фонд «Карітас-Київ» організував унікальний табір «Я з тобою». Ідея табору полягала у тому, аби створити інклюзивне середовище для дітей з особливими потребами, сприяти їхній соціалізації та навчитися досвіду їхнього прийняття», — повідомляє о. Роман Сиротич, директор Карітас-Київ.

За даними Державної служби статистики України, на початок 2016 року загальна кількість людей з інвалідністю у нашій країні складала понад 557 тисяч, з них дітей з особливими потребами до 18 років — близько 145 тисяч. І ця кількість щороку зростає. Опитування показують недостатню толерантність до «не таких як усі» людей — на відміну від інших більш цивілізованих країн.

В рамках програми «Об'єднуючи людей заради розбудови миру» тижневу

реабілітацію в мальовничих Карпатах пройшли понад 60 осіб з різних регіонів України: сім'ї як з «особливими» дітьми, так і здоровими. У фокусі табору «Я з тобою» були не лише діти з інвалідністю, але й родини, в яких ті зростають, адже вони потребують комплексної психофізичної реабілітації.

Загалом участь у таборі взяли 63 особи, з них 36 дітей, троє — у інвалідних візках. Табір навчив дбати про те, щоб люди з особливими додатковими потребами почувалися повноцінними членами суспільства.

«Кожен з нас має навчатися милосердю, збільшувати своє серце, дружити з тим, від кого відвертаються інші, — розповідає керівник табору «Я з тобою» Яна Рожнятовська. — Бо всі ми можемо обдарувати один одного любов'ю. І часто найбільший дар да-

ють ті, хто, на перший погляд, нічого не має. Я сподіваюся, що кожен зможе побачити один в одному Людину, красу душі і Образ Божий, зможе взяти руку іншого і сказати: «Не бійся, я з тобою, ти не самотній в цьому великому світі. І для нас нема нічого неможливого! А це означає, що варто жити, радіти, любити та надіятися!»

«Ми всі дуже різні, але нас об'єднує турбота про майбутнє наших дітей. Важливо, щоб «особливі» діти і сім'ї, в яких вони ростуть, відчували підтримку суспільства у своїй біді та впевненість у завтрашньому дні. Навчитися бути толерантними українцям допомагає європейський досвід усунення фізичних і соціальних бар'єрів доступу людей з інвалідністю до усіх сфер життя», — підсумовує о. Роман Сиротич.

Ольга РИБАЧУК.

Мова — душа нації!

Мовні неохайності, що часто зустрічаються

Неправильно

- * Ткачиха
- * Портніха
- * Камінщик
- * Вахтьор
- * Пожарники
- * Закалятися
- * Втратити свідомість

Правильно

- * Ткаля
- * Кравчиня
- * Муляр
- * Вахтер
- * Пожежники
- * Загартовуватися
- * Знепритомніти

Підготувала Людмила ІВАНОТЧАК.

★ Молитва

«Молитва п'яти пальців»

Коли Папа Франциск був ще Архієпископом Буенос-Айреса, він склав таку молитву, яка нам усім буде корисною:

1. Великий палець — той, що ближче до тебе. Тому розпочни свою молитву, молячись за тих, хто тобі найближчий. Це люди, яких тобі легше за все згадати. Молитися за тих, кого ми любимо, — це солодкий обов'язок.

2. Сусідній із ним палець — то вказівний. Помолися за тих, хто виховує, формує та лікує. Вони потребують підтримки й мудрості, аби провадити інших у належному напрямку. Нехай вони постійно будуть у твоїх молитвах.

3. Середній палець — найвищий з усіх. Це нагадує про наших провідників, очільників, лідерів, керівників, які мають владу. Вони потребують Божого керівництва.

4. Наступний палець — «сердечний». Це наймовірніше, але він є нашим найслабкішим пальцем. Нагадує нам про те, щоби молитися за слабких, хворих, змучених та обтяжених проблемами. Вони потребують нашої молитви.

5. Нарешті наш мізинець, найменший з усіх пальців. Він має нагадувати нам про молитву за нас самих.

Як закінчив молитися за названі вище групи, побачиш свої власні проблеми у правильній перспективі та будеш готовий помолитися за себе більш істинно й дієво.

★ Вірую!

Більше не планували дітей, але Господь планував...

У 2008 році померла моя мама, мені дуже важко стало на душі. Та й стосунки в сім'ї були не найкращі. Ми з чоловіком почали будувати дім, а коштів не вистачало. Раніше я дуже часто їздила в Погоню. Коли звідти приїздила, то набиралась життєвої сили.

Ходила також пішки до Зарваниці. А потім все менше і менше відвідувала Погоню.

Але однієї неділі якось вибралась у це святе місце із чоловіком та двома донечками — Іванкою (8 клас) та Христиною (3 клас). Був січень 2009 р. Молились ми довго, а потім підійшли до о. Никодима. Отець Никодим поблагословив нас і сказав, що у нас

ще має народитись синочок. І хоча ми більше не планували дітей, та 26 грудня 2010 р. я народила хлопчика Марка.

Після народження сина все у нашому житті змінилось. Господь благословив мене роботою, звідкілясь взялись кошти, щоб виготовити пам'ятник мамі.

Марко — це особливий дарунок Божий, хоча, як і всі діти, бешкетує. Синочок любить ходити до церкви, молиться, в усьому наслідує тата. Дуже хоче навчитись усе робити сам.

Стосунки у нашій сім'ї стали значно кращими. Усе робимо з Богом. Щиро дякую Матінці Божій. Бог у усьому допомагає нести хрести.

Оксана КОЗАК, м. Коломия
(За книгою «Чуда з Погоні»)

1926
1991
2018

НОВА ЗОРЯ

український греко-католицький часопис

Видання Івано-Франківської Митрополії УГКЦ
Індекс 30072 реєстр. № КВ 112 від 28.09.1993 р.

Виходить щотижня

Обсяг 1,95 ум. друк. аркуш.
Газета віддрукована офсетним способом
Видруковано видавництвом «А-Прінт»,
м. Тернопіль, вул.Текстильна, 28
тел. (0352) 52 27 37, (067) 350 17 94
a-print.com.ua. Зам. № 369.

Редакція може не поділяти думку авторів і не несе відповідальності за достовірність інформації, викладеної у авторських статтях.

Роздільна ціна примірника 5 грн. Наступне число «Нової Зорі» вийде 4 жовтня

Святоуспенська Унівська Лавра
12 - 14 жовтня 2018 р. Б.

РЕКОЛЕКЦІЇ

Студійське Монашество

Запрошуємо юнаків віком 16 - 30 років

Протягом реколекцій:
участь у Богослужіннях Церковного Правління;
духовні повчання, особиста розмова.

Початок: п'ятниця, 12 жовтня, 18:00.
Закінчення: неділя, 14 жовтня, 15:00.

Для участі необхідно записатися
098-157-52-52 (ієромонах Аліпій).

Розклад духу марафонських днів:
Понеділок: 18:00 - 19:30, 20:00 - 21:30, 22:00 - 23:30
Вівторок: 18:00 - 19:30, 20:00 - 21:30, 22:00 - 23:30
Середа: 18:00 - 19:30, 20:00 - 21:30, 22:00 - 23:30
Четвер: 18:00 - 19:30, 20:00 - 21:30, 22:00 - 23:30
П'ятниця: 18:00 - 19:30, 20:00 - 21:30, 22:00 - 23:30
Субота: 18:00 - 19:30, 20:00 - 21:30, 22:00 - 23:30
Неділя: 18:00 - 19:30, 20:00 - 21:30, 22:00 - 23:30

НОВА ЗОРЯ

ваша християнська газета!

Передплатити газету ніколи не пізно!

Вартість передплати через відділення Укрпошти — 17,28 грн. на місяць,
через редакцію — 14,45 грн. на місяць.

Передплатний індекс — 30072.

Передплатуйте «Нову Зорю», пропагуйте та розповсюджуйте її,
будьте апостолами Господа і Церкви!

★ З поетичного блокнота

Прийшов до нас святковий день

Прийшов до нас святковий день,
Весело дзвони задзвонили,
Приходять люди в Божий храм
Привітно з Богом говорити.

О рідний Батьку наш благий,
Подай нам єдність в нашім домі,
Подай нам ласку і любов,
І мудрість нашому народу.

Не залишай нас у біді,
А визволи від всього злого,
Прославимо Тебе в віках
На благо рідного народу.

Спасибі всім святим отцям,
Що моляться за нас вовіки,
За наше щастя на землі,
Щоб жили ми в раю навіки.

Василь КОЦАН,
с. Сівка-Калуська.

Нинішні Юди

Гуляє знову сатана
І знову він знаходить Юду,
Оплачується все сповна
І враз стають юрбою люди.

Дзвенять в кишенях срібняки,
По тридцять знов відрахували.
Побожні плачуть знов жінки,
Дітей від зла поприкривали.

Скрізь чути дзвін тих срібняків:
І там, де Святість зневажають,
І у руїнах цвинтарів,
І у церквах, які палають.

Ось злодій. Він за срібняки
Скарбонки храмів обкрадає,
А у неділю копійки
У ті ж скарбонки укидає.

Люди нинішні не сплять,
Поцілувати всіх нас хочуть.
І поки срібняки дзвенять
Лукаво дивляться нам в очі.

Богдан СИМКІВ, м. Калуш

1926
1991
2018

НОВА ЗОРЯ

український греко-католицький часопис

Видання Івано-Франківської Митрополії УГКЦ
Індекс 30072 реєстр. № КВ 112 від 28.09.1993 р.

Виходить щотижня

Обсяг 1,95 ум. друк. аркуш.
Газета віддрукована офсетним способом
Видруковано видавництвом «А-Прінт»,
м. Тернопіль, вул.Текстильна, 28
тел. (0352) 52 27 37, (067) 350 17 94
a-print.com.ua. Зам. № 369.

Редакція може не поділяти думку авторів і не несе відповідальності за достовірність інформації, викладеної у авторських статтях.

Роздільна ціна примірника 5 грн. Наступне число «Нової Зорі» вийде 4 жовтня

Головний редактор —
о. Іван СТЕФУРАК
Богословський редактор —
о. Йосафат БОЙКО, ВС
Літературний редактор та макетування —
Людмила ІВАНОТЧАК
Дизайн та верстка —
Оксана МИКИЦЕЙ
та Микола ІВАНОТЧАК

Ідентифікаційний код 13641226
Розрах. рахунок редакції: 2600202239794
ПАТ «Кредобанк» м. Івано-Франківськ
МФО 325365

Адреса редакції: 76018
м. Івано-Франківськ,
площа А. Міцкевича, 5

телефон: (0342) 52-73-48
e-mail: gazeta.nova.zorya@gmail.com